

EMLÉKEZTETŐ
Seveso Szakértői Csoport 2009. év II. félévi Értekezlete
Göd, 2009. november 19-20.

I. ÉRTEKEZLET ELŐKÉSZÍTÉSE ÉS MEGRENDEZÉSE

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) szervezésében a **Seveso Szakértői Csoport 2009. év II. félévi Értekezlete** (továbbiakban: értekezlet) **2009. november 19-20. között** került megrendezésre Gödön, amelyen a súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló szabályozás hatálya alá tartozó veszélyes ipari üzemek érdekvédelmi szervezeteinek (MAVESZ, MAGYOSZ, PB Gázipari Egyesület, Logisztikai Egyesület) szakértői, üzemeltetői képviselők, tanácsadók (szakértők), valamint hatóság és a szakhatóság képviselői vettek részt. Az értekezleten a mellékelt részvételi jegyzék (*1. sz. melléklet*) szerint 48 fő vett részt.

Az értekezlet fő célkitűzése volt a Seveso II. EU Irányelv tervezett módosítása hazai szabályozást érintő hatásainak és feladatainak, valamint a szabályozás végrehajtásának egyes módszertani kérdéseinek egyeztetése.

A rendezvény előkészítésének titkársági feladatait (szakmai program kialakítása és egyeztetése) az OKF, míg az esemény előkészítésének és megrendezéseinek logisztikai feladatait a Magyar Logisztikai Egyesület felajánlása alapján a Hungária Veszélyesáru Mérnöki Iroda végezte.

A rendezvényt az OKF a *2. sz. melléklet* szerinti napirend alapján készítette elő két fő - jogi szabályozást és módszertant érintő - részben. Az értekezlet a napirendi pontokhoz beérkezett üzemeltetői és hatósági javaslatok alapján a *3. sz. mellékletben* található témakörjegyzék szerint került levezetésre. A Magyar Vegyipari Szövetség és a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége közös javaslatait a *4. sz. melléklet* tartalmazza, amelyeket az értekezlet folyamán Gáspárné Bada Magda a MAVESZ igazgató-helyettese valamint dr. Kápolna Ferenc és Sógor András fősztályvezetők a MAGYOSZ delegálásában képviseltek.

A megnyitó előadást Dr. Lakatos Péter a Logisztikai Egyesület képviseletében tartotta, majd Dr. Vass Gyula (OKF) tájékoztatója következett a súlyos ipari baleseti szabályozás módosulásáról és bevezetésének helyzetéről, illetve Barcsi Győző (MKEH) tájékoztatója a szakhatósági feladatok végrehajtásának aktuális feladatiról.

Az értekezlet anyagai az OKF honlapján (www.katasztrofavedelem.hu, – hatósági tevékenység / SEVESO / szakértői csoport megállapodásai menüpont alatt) hozzáférhetők.

II. AZ EGYES TÉMAKÖRÖKET ÉRINTŐ MEGÁLLAPODÁSOK ÉS NYILATKOZATOK

Az értekezleten az üzemeltető érdekképviseleti, szakértői, hatósági és szakhatósági terület képviselői **témakörönkénti bontásban az alábbiakban állapodtak meg, illetve az alábbiakat képviselték (nyilatkozták):**

JOGI SZABÁLYOZÁST ÉRINTŐ KÉRDÉSEK (JAVASLATOK) MEGTÁRGYALÁSA, HATÓSÁGI ÉS SZAKHATÓSÁGI TÁJÉKOZTATÓK

1. Seveso II. Irányelv módosítása

Dr. Kátai-Urbán Lajos (OKF) ismertette az EU tagállamok Illetékes Hatóságok Bizottsága (IHB) 2009. október 22-én Svédországban megtartott utolsó ülésén az Európai Bizottság képviselője által a Seveso II. Irányelv módosítása tárgykörben tartott előadásán elhangzottakat.

Az OKF folyamatosan tájékoztatja az üzemeltetői érdekképviselőket az IHB legfontosabb Irányelv végrehajtását és alkalmazását érintő fejleményeiről.

2. MAVESZ, MAGYOSZ (4. sz. melléklet szerint)

Szakhatósági szerepkör törlése, a feladatok áthelyezése az OKF-hez

A témakörhöz tartozott Agócs Bertalan: Total Hungaria kft. (PB Gázipari Szövetség) kérdése is: „Mikortól vonják össze a szakhatóság és hatóság munkáját egy szervezetbe, hogyan fog működni az új rendszer?”

A MAVESZ-MAGYOSZ összegezett álláspontja szerint az EBK terhek és a bürokrácia csökkentése érdekében javasolt a hatósági eljárások átláthatóságának megvalósítása és a párhuzamos tevékenységek megszüntetése. A súlyos ipari baleseti szabályozás területén az érdekképviselők - tekintettel a szabályozás végrehajtottságának helyzetére, az eljárási cselekmények és az eljárás időtartamának egyszerűsítésére- szükségesnek tartják a Seveso szakhatósági tevékenység hatósághoz (OKF) való átcsoportosítását. Az ipar tiltakozik amiatt, hogy a szakhatóság és a hatóság a jövőben külön-külön szándékozik ellenőrizni a súlyos ipari balesetek megelőzésével kapcsolatos tevékenységüket. Elfogadhatatlan a vegyipar számára az is, hogy az iparral nem egyeztetett, saláta rendelkezésekben elbújtatott módosítások zajlottak, melyeknek célja és/vagy tartalma egyaránt megkérdőjelezhető. A vállalkozások eddig is nagymértékben kiszolgáltatottak voltak, hiszen a követelményeket nyolc éve nem foglalmazták meg egyértelműen, és nem volt biztosítva azok teljesítéséhez szükséges megfelelő útmutató sem. Ezt a kiszolgáltatottságot tovább növeli, ha most már az sem tudható, hogy mit és mikor ellenőrizhet a szakhatóság.

Az OKF állásfoglalást nem tett a kérdést illetően, azonban tájékoztatta az értekezlet résztvevőit, hogy folyamatban van a hatóság és a szakhatóság között a hatósági ellenőrzési tevékenység tárgyában fennálló jogértelmezési kérdés egyeztetése.

Az MKEH véleményét az alábbiakban foglalta össze:

- Az MKEH által jelenleg műszaki biztonsági szakhatósági jogkörben ellátott feladat szükségességét a javaslat sem vonja kétségbe, azaz szervezeti hovatartozástól függetlenül, az azzal kapcsolatos tevékenységeket el kell végezni.
- Az OKF által ellátott hatósági és az MKEH részéről végzett szakhatósági feladatokat a hatályos jogszabályi előírások egyértelműen elválasztják, emiatt nincs szükség a javaslat által problémának jelzett hatósági és szakhatósági elvárások összeegyeztetésére, ezért azok gondot sem okozhatnak.
- Az MKEH elfogadja, hogy az üzemeltető kérésére a felügyeleti ellenőrzéseket közösen hajtsa végre az OKF-fel. A közelmúlt tapasztalatai alapján elmondható, hogy vannak üzemeltetők, akik számára jobb a közös ellenőrzés, van akiknek mindegy, és van akik kifejezetten előnyösebbnek tartják a hatóság és a szakhatóság különböző időpontban történő ellenőrzését.

- Az MKEH az ellenőrzéseket az üzemeltetővel előre egyeztetett időpontban és csak a 2009-es éves tervben felvett üzemeknél végezte. Az MKEH a továbbiakban is éves terv alapján és egyeztetett időpontban kíván ellenőrizni.
- A meglévő üzemek esetén az engedélyezési eljárási idő nem befolyásolja az üzem működési folytonosságát. Ennek ellenére a 2x65 munkanap csökkentését meg lehet vizsgálni. A szakhatósági ellenőrzés tartalma a jogszabályban előírt tartalomra vonatkozik.
- Fejlesztéseknél, külön megállapodás alapján nem a jogszabályban előírtak szerint járunk el, 30 napos engedélyezési eljárási időt vállaltunk. Ennek jogszabályi rögzítését szakhatóság támogatja.
- A háromlépcsős engedélyezés kétlépcsőssé tételét javasoljuk, ami alapján a végleges üzembehelyezés engedélyezési eljárása helyett elegendő lenne annak bejelentése.

A 2. témakör kapcsán elhangzottakat összefoglalva a MAVESZ és MAGYOSZ képviselői fenntartották korábban képviselt álláspontjukat. A hatóság a „szakhatósági szerepkör törlése” kapcsán állásfoglalást nem tett.

A szakhatóság álláspontja szerint az eljárásban a megelőzés nagy súlyt képvisel, és ezért a műszaki-biztonsági szakhatósági feladatkör nem szüntethető meg.

Folyamatban van az egyeztetés a hatóság és a szakhatóság között hatósági ellenőrzési jogértelmezés kérdésében, melynek eredményeiről a hatóság tájékoztatja az üzemeltetőket.

3. MAVESZ , MAGYOSZ (4. sz. melléklet szerint)

Seveso Irányelv módosítása

Az érdekképviseltek három fő területet jelöltek meg egyeztetésre.

Kritikus infrastruktúra védelem

Dr. Vass Gyula (OKF) tartott előadást a „veszélyes üzemek kritikus infrastruktúra védelmi aspektusai” címmel.

Az OKF részéről megállapításra került, hogy a veszélyes ipari üzemekkel kapcsolatos hatósági engedélyezési, hatósági ellenőrzési és katasztrófavédelmi tevékenységeken, valamint a Seveso II. Irányelv és az ENSZ EGB Egyezmény teljesítésén keresztül a **katasztrófavédelem eleget tesz a kritikus infrastruktúra védelmében végzendő feladatainak.**

A súlyos ipari balesetek elleni védekezés területén külön jogi szabályozás módosítása, illetve külön üzemeltetői és hatósági feladatok meghatározására a kritikus infrastruktúra védelmére vonatkozóan, nincs szükség. Az előadó megállapításával az üzemeltető érdekképviseleti, szakértői, hatósági és szakhatósági terület képviselői egyetértettek.

GHS és SEVESO

Lásd módszertani szabályozás rész 1. pontjában foglaltakat.

Alsó küszöbértékű veszélyes ipari üzemek

Lásd soron következő 4. sz. témakört.

4. MAVESZ , MAGYOSZ (4. sz. melléklet szerint)

Alsó és felső küszöbös üzemek

Az érdekképviseletek az alábbi javaslatokat tették:

- az Irányelv módosítása során Magyarország ne támogassa azokat a tagállami javaslatokat, hogy a felső küszöbű létesítményekre vonatkozó követelményeket kiterjesszék az alsó küszöbűekre is;
- az alsó küszöbértékű üzemekkel szembeni követelményeket csökkenteni szükséges;
- a munkavédelmi és a kémiai biztonsági törvény előírásai alapján végzett kockázatbecslésekre és kockázatkezelő intézkedések alapján javasolt meghatározni a vállalkozás súlyos baleset megelőzéssel kapcsolatos biztonság politikáját, biztonságirányítási rendszerét és kialakítani belső illetve külső védelmi tervét.

Az OKF értékelése szerint a kérdés vizsgálatánál az alábbi következtetések figyelembevétele szükséges:

Az OKF minden egyes megállapításánál nyomon követhető a MAVESZ által a vegyipar vagy az ipar nevében tett kiegészítő véleménye. Az OKF értékelésének többségével a MAVESZ a vegyipar nevében nem ért egyet:

- Magyarországon **az alsó küszöbértékű veszélyes ipari üzemek** a Seveso II. Irányelv követelményeinek megfelelő biztonsági dokumentációt (súlyos ipari baleset-megelőzési célkitűzéseket) készítenek és nyújtanak be a hatósághoz engedélyezési eljárás keretében.

A vegyipar ezt vitatja, hiszen véleményük szerint a hazai követelmények alig tesznek különbséget az alsó és a felső küszöbű üzemekre vonatkozó követelmények tekintetében, míg az irányelvben ez a különbség meghatározó.

- **A Seveso II. Irányelv bejelentési kötelezettséget ír elő**, azonban **a hatóságok az elkészült dokumentációt a helyszínen ellenőrizhetik**, vagy **bekérhetik hivatalukba** ellenőrzésre. Az általános gyakorlat szerint e dokumentáció minden esetben eljut a hatóságokhoz. Megállapítható tehát, hogy az alsó küszöbértékű üzemek kérdése csupán elméleti jellegű, hiszen mindkét esetben elkészül a dokumentáció.

Az ipar nem vitatja, hogy az irányelv szerint a dokumentáció bekérhető a hatóság által, de egészen más jogi eljárás és más következményekkel jár a bejelentés, mint az engedélyezés. A kormány deklarált szándéka, hogy minden területen törekszik a hatósági eljárások egyszerűsítésére, tehát semmi nem indokolja a közösségi követelménynél szigorúbb szabályozás fenntartását.

- A lényeges különbség **a hazai közigazgatási eljárási rendben** kérelem alapján hatóság és szakhatóság által elvégzett vizsgálatban található. A hazai jogi előírások alapján végzett hatósági eljárás által gyorsabb, hatékonyabb és szabályozottabb rendben kerülnek érvényesítésre a Seveso II. Irányelv lakosságvédelmi követelményei.

Az ipar vitatja, hogy a lakosságvédelem attól függne, hogy engedélyezési eljárásban vagy a bejelentésben tesznek eleget a SEVESO irányelv követelményeinek. A magyar vegyipar biztonsági statisztikája a SEVESO szabályozás bevezetése előtt is jó volt. Az pedig tévedés, hogy az engedélyezési eljárás bármilyen vonatkozásban gyorsabb lenne, mint a bejelentés.

- A hazai **alsó küszöbértékű üzemeltetők Seveso kötelezettségüknek már szinte teljes egészében eleget tettek**, ezáltal e kérés teljesítése csak a jövőben a szabályozás hatálya alá kerülő üzemeket érintheti.

Az ipar fontosnak tartja, hogy a jövőben újonnan a szabályozás alá kerülő üzemek terhei ne legyenek nagyobbak, mint uniós versenytársaiké. Ezen kívül azoknak az üzemeknek is segítség a követelmények közösségi elvárási szintre csökkentése, amelyek már eleget tettek a szigorúbb követelményeknek, hiszen a folyamatos megfelelési követelmény, vagy változás esetén aktualizálási kényszer rájuk is vonatkozik, és ebben az esetben már nem mindegy, hogy mik az elvárási szintek.

- Az EU szervei különböző fórumokon e területen is javasolták a magyar gyakorlatnak megfelelő rendszer kialakítását, hiszen csak így biztosítható a hathatós védelmi intézkedések bevezetése és érvényesítése.

A vegyipar információi szerint felmerült olyan javaslat, hogy a SEVESO irányelv módosítása során közelítsék az alsó és a felső küszöbös üzemekkel szembeni követelményeket, de ezt több tagállam és más érintett szervezetek is ellenzik. Ezért továbbra is azt kérjük a magyar hatóságtól, hogy az EU szintű egyeztetések során ne támogassa az ilyen irányú törekvéseket. A magyar baleseti statisztikák nem támasztják alá a követelmények szigorítását.

Az OKF a fentiekre is tekintettel javasolja, hogy mivel az alsó küszöbértékű üzemek feladatai mai napig már jórészt végrehajtásra kerültek, és az EU gyakorlat is rövidesen a hazai szabályozási gyakorlat irányában változik, ezért - **várható minőségi és mennyiségi eredmények hiányában - e területen a hazai szabályozás módosításakor ne lépjünk vissza.**

Az OKF véleménye szerint a **magyar üzemeltetők érdekében áll**, hogy, a versenyképességük megtartása érdekében más tagállamokban is a hazai követelmények szerinti feladatokat kelljen végezni.

A MAVESZ és a MAGYOSZ összegzett véleménye szerint az előzőek alapján megállapítható, hogy a témakörben az álláspontok távoliak, s a Hatóság a jelenlegi magyar szabályozás UNIÓ-s közelítését nem támogatja. Az ipar viszont fenntartja, hogy semmi nem indokolja a közösségi elvárásnál szigorúbb követelmények fenntartását, ezért szükségesnek tartja a mielőbbi módosítást a hazai kis- és közepes vállalkozások terheinek csökkentése és versenyképességük helyreállítása érdekében.

5. Agócs Bertalan: Total Hungaria kft. (PB Gázipari Szövetség tagja)

Kapunk-e hamarosan OKF iránymutatást, kézikönyvet arról, hogy **hogyan kell megújítani a biztonsági jelentéseket az ötéves ciklus lejárta után?**

Az OKF tájékoztatása szerint elkészült a biztonsági jelentések/elemzések időszakos felülvizsgálatával kapcsolatos – tartalmi követelményekkel kiegészített - szakmai anyag, amelyet Dr. Vass Gyula ismertetett. Az anyag hozzáférhető az OKF honlapján. Az eljárási rendet egyeztetni szükséges a szakhatósággal, melyet követően hatósági állásfoglalás formájában jelenik meg.

Az OKF nyilatkozata szerint a felülvizsgálati eljárások és követelmények a GHS bevezetésekor történő jogi szabályozás módosításakor pontosíthatók.

6. MAVESZ , MAGYOSZ (4. sz. melléklet szerint)

A súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló jogszabályi változásokból fakadó, szakmailag indokolatlan szigorítások hatásának enyhítése.

A témakör két fő részre osztható.

Veszélyes tevékenység ismételt folytatása

OKF véleménye és javaslata az alábbi:

Egyetértve az érdekképviselési javaslattal és figyelemmel a jogszabályi keretekre az OKF javasolja, hogy az újraindításnál analógia alapján az új üzemek és létesítmények engedélyezésekor alkalmazott veszélyes tevékenység megkezdése során megkövetelt jogalkalmazási rendet alkalmazzuk **az alábbi szempontok figyelembevételével.**

A veszélyes tevékenység ismételt folytatásához beadott engedélykérelmet többségében a veszélyes ipari üzem (létesítmény) ideiglenes megszüntetésének bejelentése előzi meg. Elfogadott (kikötéses vagy kikötés nélküli) engedéllyel rendelkező üzemeltető az üzem (létesítmény) újraindítását megelőzően próbaüzemet végez.

Legfeljebb 1 évig tartó leállást követően (kikötés nélküli határozat esetében), ha a biztonsági paraméterek lényegesen nem változtak, továbbá nem áll fenn jelentős bővítés (változtatás) esete, akkor elégséges az üzemeltető ilyen tárgyú és tartalmú hatósághoz megküldött bejelentése (nyilatkozata) és a próbaüzemi jegyzőkönyv csatolása. A bejelentés valóságtartalmát a hatóság és a szakhatóság helyszíni szemle keretében ellenőrizheti.

Egy éven túl engedélyt kell kérni a veszélyes tevékenység ismételt folytatásához a Kat. 31 § (3) szabályai szerint.

A MAVESZ javasolja a kérelemhez csatolni vagy egy üzemeltetői nyilatkozatot arról, hogy a biztonsági jelentésben illetve elemzésben foglaltakhoz képest változás nem következett be, vagy ha igen, akkor az aktualizált biztonsági jelentést/elemzést.

A témakörhöz kapcsolódóan a MAGYOSZ képviselőjében dr. Kápolna Ferenc javasolta, hogy az 1993. évi XCIII. Törvény – a munkavédelemről – 87.§-ában szereplő **újraindítás** fogalmát lenne célszerű használni, kiegészítve az üzemeltető részéről a biztonságos üzemeltetésre vonatkozó nyilatkozatadási kötelezettséggel.

„87.§.10. Újraindítás: az olyan - munkavédelmi szempontból korábban üzembe helyezett - munkaeszköz, technológia újbóli üzembe helyezése, amelyet műszaki okból egybefüggően 30 napot meghaladóan nem használtak, vagy amelyen teljes szétszereléssel együtt járó javítási munkafolyamatot végeztek.”

Kápolna Ferenc által javasolt definíció átvétele másfajta – talán kevésbé egyértelmű - megoldást jelent a problémára.

Biztonságra kiható lényeges változás (létesítmény, tároló berendezés, technológia, veszélyes anyag)

A MAVESZ és a MAGYOSZ képviselői szerint az a tény, hogy a biztonságra kiható lényeges változás esetén a korábbi bejelentés helyett engedélykérelmet kell benyújtani szigorítást jelent mind a korábbi magyar szabályozáshoz, mind a közösségi követelményekhez képest. Miután a jelentős változtatásokat nehéz definiálni, ezért ennek megítélését az üzemeltetői felelősség jegyében az üzemeltetőre kell bízni, és azt javasolják, hogy csak a biztonságra kiható lényeges negatív hatásokat kelljen bejelenteni a hatóság részére.

Az OKF a „lényeges változtatással” kapcsolatban az alábbi nyilatkozatot teszi:

- **Az Irányelv előírásait** (6. cikk bejelentési kötelezettség és 10. cikk módosításra vonatkozó szabályok) **követi a hazai jogi szabályozás**, amikor a Kat. 31. §. szerinti követelményeket meghatározza. Nincs szó szigorításról, hanem a korábbi szabályozás Seveso II. Irányelv szerinti előírásaihoz és a Ket. eljárási rendszeréhez való igazításáról.
- **Az OKF véleménye szerint be kell jelenteni a lényeges negatív és pozitív hatásokat is**, mivel a település rendezési és a külső védelmi tervezési szempontból szükséges az üzem aktuális veszélyeztetésének ismerete.
- Az Irányelv és a hazai szabályozás szerint a jelentős módosítás vagy bővítés bejelentése és az engedély kérelem benyújtása az üzemeltető kötelezettsége.

- A **hatósági ellenőrzés egyik fő feladata** e változások (bővítések) monitoringozása és az eltérések esetén az üzemeltető kötelezése a Kat. 31. § (3) bekezdés szerinti eljárás lefolytatására.

A MAVESZ álláspontja szerint a vegyipar továbbra is szigorításnak tartja a korábbi bejelentésnek engedélyre való változtatását, ezért az engedélyeztetés megkövetelését különösen méltánytalannak tartja pozitív irányú változtatások esetén. Nem egyértelmű, hogy a fenti hatósági állásfoglalás miatt használja egyszer a bejelentési kötelezettséget, más alkalommal az engedély kérelem benyújtásának kötelezettségét. A közösségi bejelentési kötelezettség visszaállítását kérjük, vagy az engedélyeztetés átalakítását lényegében bejelentéssé. A hatósági állásfoglalás utolsó két bekezdését úgy értelmezzük, hogy a jelentős változás megítélése üzemeltetői felelősség. Amennyiben a hatóság más véleményre jutna, akkor azt köteles bizonyítani.

A témakörhöz kapcsolódóan a felszólaló dr. Kápolna Ferenc a MAGYOSZ képviselőjében szükségesnek tartotta a **jelentős változás, lényeges változás** fogalmát definiálni, kitérve a mértékre.

7. MAVESZ , MAGYOSZ (4. sz. melléklet szerint)

Integrált hatósági szemlélet érvényesítése a SEVESO követelmények értékelésénél.

Az érdekképviselői javaslat kéri, hogy a szakhatóság tevékenysége során kizárólag a súlyos ipari balesetek elleni védekezéshez – nem pedig más biztonsági szakterületek – feladatkörébe tartozó kérdéseket vizsgálja, továbbá készüljön a korábbi évek tapasztalatai alapján magyar kockázatelemzési útmutató.

Az OKF támogatja a más szakterületek tevékenységébe tartozó kérdések vizsgálatának mellőzését, illetve azt, hogy a más jogszabályok alapján kiállított engedélyek bemutatása elégséges legyen a súlyos balesetek elleni védekezési hatósági és szakhatósági munkában.
A veszélyeztetettség elemzési (esetlegesen üzem-specifikus) útmutatók kidolgozására szükség van, amelyhez szükséges a szakhatóság közreműködése.

Az MKEH a maga részéből az ellenőrzések során az R. 5. mell. 1.3.1. bekezdésében foglalt műszaki biztonsági kérdéseket kívánja vizsgálni, ennek során az EU e tárgyban készült útmutatóját tartja iránymutatónak, továbbá intézkedéseket hoz, hogy ettől eltérő tartalmú vizsgálatok a jövőben ne fordulhassanak elő.

A MAVESZ és a MAGYOSZ képviselői szerint a témakörben megállapodás nem született, amely a szakhatóság által kialakított jelenlegi gyakorlat szentesítését jelenti.

8. MAVESZ , MAGYOSZ (4. sz. melléklet szerint)

Az éves/kétéves hatósági/szakhatósági ellenőrzés ésszerűsítése

Az érdekképviselői javaslat szükségesnek tartja a hatósági/szakhatósági ellenőrzés részletes tartalmának meghatározását, a kérdéslisták összeállításánál az iparral való együttműködést, az ellenőrzési szempontok nyilvánossá tételét.

Az OKF egyetért az üzemeltetői javaslattal és elkészíti az engedélyezési eljárás során a helyszíni szemlénél és a hatósági ellenőrzéseknél alkalmazandó kérdéslistákat (ellenőrzési szempontokat). Lehetőség van továbbá - az egyértelmű jogalkalmazás érdekében - a legfontosabb követelmények jogi szabályozásban való rögzítésére is.

A MKEH eddig is kérdéslista alapján végezte az üzemek ellenőrzését, alkalmazva az EU e tárgyban készült útmutatójának szakhatóságra vonatkozó fejezeteit. A kérdéslista nyilvános és az MKEH honlapján megtalálható az ún. „Seveso 2 füzetekben”.

9. Dr. Sárosi György Logisztikai Egyesület képviselőjében

Logisztikai raktárbázisok szabályozása

A vegyi anyagokkal foglalkozó logisztikai raktárbázisok egyik rendeltetése csökkenteni a termelő üzemekben jelen levő veszélyes anyagok mennyiségét és így azok kockázatát.

Nem érthető tehát hogy, miért szigorúbbak az ilyen kockázatsökkentő bázisokkal szembeni elvárások, és miért nincs összhang a követelmények és a veszélyek között.

Az elvárások területén különbségek találhatók továbbá az új és a meglévő bázisok között is.

Kérdés: számíthatunk-e a szabályozási viszonyok átláthatóságának növelésére és egységesítésére, fontosabb követelmények jogszabályi rögzítésére?

Az OKF egyetért a fentiekben részletezett kérdésben foglaltakkal és az egységes jogalkalmazás érdekében egyes speciális eljárási szabályok és műszaki követelmények jogszabályi rögzítésével.

A **szakhatóság** egyetért az OKF javaslattal. Az MKEH az üzemeltető által alkalmazott kockázatelemzési eljárást vizsgálja, azt megfelelőség esetén elfogadja, továbbá módszertani kérdésekben segítséget nyújt, ugyanakkor szem előtt tartja, hogy az üzemeltetőnek joga van a R. 2. sz. melléklet 1.7.2. előírásainak megfelelő bármely kockázatelemző eljárás alkalmazására

SZABÁLYOZÁS MÓDSZERTANI KÉRDÉSEINEK EGYEZTETÉSE, HATÓSÁGI ÉS SZAKHATÓSÁGI TÁJÉKOZTATÓK

1. OKF Szilágyi Eszter

GHS és a Seveso II. Irányelv I. sz. melléklete - EU Hatástanulmány előzetes eredményeinek ismertetése

Az OKF tájékoztatójában részletesen ismertette a GHS és Seveso EU Műszaki Munkacsoportban folyó munka fejleményeit, valamint a témában az Európai Bizottság által készített hatástanulmány kidolgozásának eddigi eredményeit.

A GHS bevezetésével kapcsolatban **a résztvevők megállapodtak, hogy támogatják azt az EU elvet, mely szerint a GHS és a Seveso Irányelv harmonizációja során ne bővüljön az Irányelv tárgyi hatálya (veszélyes ipari üzemek száma).**

A GHS és Seveso területen szerzett információit az OKF folyamatosan megosztja az érintettekkel.

2. MAVESZ - MAGYOSZ (4. sz. melléklet szerint)

Hatósági közreműködés a kockázati görbék és a területfejlesztési zónák meghatározásában

Az érdekképviselők javasolták, hogy az üzemeltető kérésére a hatóság az általa megvásárolt szoftver segítségével végezze el a kockázati görbék és a területfejlesztési zónák kijelölését. Javasolták továbbá, hogy az alsó küszöbértékű veszélyes ipari üzemek irányítási rendszerének kidolgozásakor, illetve védelmi tervezésnél a jelenleginél egyszerűbb kockázatelemzést lehessen alkalmazni, pl. a munkavédelmi és kémiai biztonsági szabályozás szerinti kockázatelemzéseket.

A cél az, hogy a többnyire tökehiányos kis- és közepes vállalkozásoknak ne kelljen óriási költségekkel szakértőket bevonnia a jogszabályi előírások teljesítéséhez. A vegyipar általában vitatja azoknak a követelményeknek a hasznosságát, melyeket csak külső szakértők – méreg drága szoftverek segítségével - tudnak teljesíteni, mert azokat az üzemeltető nem érzi magáénak, a gyakorlatban csak pénzkidrást jelent, tényleges biztonsági szint növekedést nem.

Az OKF véleménye szerint

- az **Irányelv szerinti veszélyeztetettség elemzési követelményeknek nem felelnek meg a munkavédelmi és kémiai biztonsági szabályozás szerinti kockázatelemzések;**
- a **településrendezési tervezési és belső védelmi tervezési előírások** miatt szükséges a veszélyeztetettség elemzés mennyiségi eredményeinek az ismerete;
- az **EU biztonsági jelentés elkészítésére készített módszertani útmutatója** (www.katasztrofavedelem.hu) részletesen taglalja a Seveso elemzések tartalmi követelményeit;
- a **veszélyes anyag mennyisége** nem egyértelműen jelenti a veszélyeztetés szintjét is, Több körülmény (üzem elhelyezkedése, technológia jellege, a biztonsági kultúra, személyi technikai feltételek, stb.) befolyásolja az üzemi kockázatokat;

Az OKF álláspontja alapján a **veszélyeztetettségelemzési jogszabályi követelményeket pontosítani lehet**, azonban a már elért eredmények (jórészt elvégeztük az engedélyezési feladatokat) miatt **visszalépni e körben nem indokolt. A veszélyeztetettségelemzések esetleges bonyolultságát az elmúlt évek jogalkalmazási tapasztalatára támaszkodva csökkenteni lehet egyedi (akár üzem-specifikus) módszertan kidolgozásával.**

A **MAVESZ és a MAGYOSZ képviselői szerint** a témakörben megállapodás nem született. Az OKF nem kíván részt venni a külső veszélyeztetést megállapító kockázati görbék egységes meghatározásában saját szoftvere felhasználásával. A vegyipar kéri, hogy ha az OKF nem vállalja a közreműködést, akkor nevezzen meg olyan ingyenesen elérhető szoftvert, amelynek alkalmazásával a kapott értékeket elfogadja. Arra ugyanis nem kényszeríthetők a cégek, hogy 90 Mft-ért vásárolják meg egy szakértő cég szoftverét. Hangsúlyozza továbbá, hogy a korábbi pontoknál is kifejtett okok miatt a KKV-ék terheinek csökkentését alapvető célnak tartja, és ezért a jogszabályi követelményeket csökkenteni és pontosítani kell.

3. MAVESZ - MAGYOSZ (4. sz. melléklet szerint)

Hatósági ellenőrzés

Az érdekképviselők két javaslatot tettek:

BIR ellenőrzésekor a hatóság fogadja el a külső auditor ellenőrzését, és csak ennek meglétét, illetve az abban foglalt hiányosságok pótlását ellenőrizzé.

Az OKF véleménye alapján a hatósági ellenőrzés során figyelembe kell venni a különböző vállalatirányítási rendszerek keretében kialakított és auditált irányítási rendszereket és azok eredményeit, de kizárólag a jogszabályi kötelezettségeink szerinti súlyos ipari baleseti részeinél meghatározottakat tudjuk alkalmazni. Tapasztalataink szerint e rendszerek nem kimondottan Seveso feladatok végrehajtását szolgálják, de kiegészíthetők Seveso célok teljesítésére is.

Hatósági ellenőrzések feladatait külső auditorok nem tudják átvenni, azonban a hatóság ellenőrzési feladatait jelentős mértékben könnyítik ilyen rendszerek tanúsításai és az audit ellenőrzések eredményei, hiszen a BIR értékelés egy része a külső audit eredmények meglétének és megállapításainak vizsgálatára is kitér.

Az érdekképviselők javaslatot tettek a hatósági ellenőrzéseknél alkalmazandó és közösen kialakítandó kérdéslisák alkalmazására.

OKF elfogadja a javaslatot. A témában OKF felügyelők részére munkaértekezletet tartottunk, ahol külső szakértők segítségével összeállítottunk egy-egy kérdéslisát a belső védelmi terv és a BIR ellenőrzésére, amelyet az értekezletet követően egyeztetni fogunk az üzemeltetőkkel.

4. Dr. Sárosi György Logisztikai Egyesület nevében

Mikor vizsgálják felül az illetékesek az OKF honlapján lévő **logisztikai raktárbázisokkal kapcsolatos állásfoglalást**, így a jelentős módosításra (bővítésre), az átlagos összegképletre, vagy pl.: a "warehouse modell" alkalmazására vonatkozó állásfoglalás mikor várható?

Az OKF álláspontja szerint **szükség van az állásfoglalás mielőbbi módosítására**, amellyel kapcsolatos munkát az értekezletet követően azonnal megkezdi.

5. Prof. Dr. Szakál Béla, Szent István Egyetem

Raktárbázisokhoz tartozóan a hatósági ellenőrzés rendje és tartalma.

Mit kell prezentálnia az üzemeltetőnek az OKF felé?

Az OKF véleménye szerint legfontosabb kérdés az üzemben bekövetkező jelentős változások és üzembővítések követése.

A hatóság részéről elégséges, ha a raktár rendelkezik az üzemi általános irányítási rendszerben működő a biztonsági irányítási rendszer (irányítási rendszer) részét képező **küszöbérték figyelő és veszélyeztetettség követő eljárási renddel**. Az eljárási renddel kapcsolatban fontos követelmény az elektronikus nyilvántartás vezetésének, dokumentálásának és ellenőrzések – felelősök és végrehajtók megnevezésével való - szabályozása, valamint e feladat ellátásához szükséges szoftver eszközök alkalmazása. Az eljárási rend megfelelőségét az engedélyezési eljárásban vizsgáljuk, míg a hatósági ellenőrzés kizárólag az eljárási rend eredményeinek (pl.: időszakos felülvizsgálati jegyzőkönyvek) monitoringozását szolgálja.

6. Kelemen István CK Triolor Kft.

Aeroszolos termék raktárak:

- aeroszolos termékek heteroatom tartalmára vonatkozó adatok elfogadhatósága és figyelembevétele a biztonsági dokumentációban (csak termékcsoport szintű információk állnak rendelkezésre).
- a raktárban annak ellenére nem azonosítható súlyos baleset, hogy a jelenlévő veszélyes anyagok összegzett mennyisége akár küszöb értéket meghaladó is lehet. Ebben a kérdésben hatósági-üzemeltetői konszenzus kialakítása kedvező lenne.

Az OKF elfogadja a kérdésben tett megállapítást, azzal az eltéréssel, hogy a súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló szabályozás nem csak az üzem környezetét veszélyeztető külső baleseti hatásokkal (veszélyeztetettség értékelése), hanem a belső védelmi tervben bemutatott üzemi hatásokkal is foglalkozik (belső védelmi terv minősítése). **A belső védelmi terv minősítésénél** a hatóság a végrehajtási rendelet 5. sz. melléklete 3. pontjában rögzítettek szerint jár el.

7. Dr. Czakó Sándor CK Triolor Kft.

Raktárbázisok esetén az anyagleltár mennyiségi növekedésének aspektusai. A mennyiségi növekedés nem minden esetben jelenti közvetlenül a kockázat növekedését, mivel az eléggő anyag csak töredéke a raktárban tárolt anyagmennyiségnek.

Az OKF elfogadja a kérdésben tett megállapítást.

8. Dr. Sárosi György Logisztikai Egyesület nevében**Mi a helyzet Kosmos állásfoglalással?**

Kozmetikai és háztartási vegyipari termékek esetében nem rendelkezünk biztonsági adatlappal. Elégséges-e ebben az esetben a veszély jelzés alapján azonosítani a termékeket?

A hatóság egyetért a kérdésben foglaltakkal.

III. AZ ÉRTEKEZLET EREDMÉNYEI

Az értekezleten folytatott egyeztetés kapcsán az alábbi eredmények fogalmazhatóak meg:

- a hatóság tájékoztatta a jelenlévőket a hazai Seveso szabályozás végrehajtásának eredményeiről, a Seveso II. Irányelv GHS bevezetését érintő módosításának helyzetéről; a kritikus infrastruktúra védelem veszélyes ipari üzemi érintettségéről;
- a hatóság folyamatosan tájékoztatja a résztvevőket a Seveso II. Irányelv EU és hazai jogi szabályozás és jogalkalmazási módszertant érintő fejleményeiről;
- az értekezleten a MAVESZ és MAGYOSZ képviselőiben tett javaslatok terén ütköztetésre és egyeztetésre kerültek az üzemeltetői érdekképviselők, üzemeltetők, a hatóság, a szakhatóság kijelölt képviselői jogi és módszertani témakörökben képviselt álláspontja, amelyeket egyetértés hiányában tovább kell tárgyalni;
- a Magyar Logisztikai Egyesület képviselője és egyes tanácsadók javaslataival a hatóság és a szakhatóság egyetért és megteremti a hatósági jogalkalmazási gyakorlat jogi- és módszertani feltételeit;
- a hatóság és a szakhatóság kész – párhuzamosan a Seveso II. Irányelv módosításával - a MAVESZ és a MAGYOSZ képviselőiben tett véleményére és a hatósági jogalkalmazási gyakorlat eredményeire alapozva konkrét jogi szabályozást érintő módosítási javaslatok érintett felekkel közös kidolgozására és annak érvényesítésére, melynek fóruma a Seveso Szakértői Értekezlet 2010 évben lebonyolítandó értekezletei lesznek;

Megállapítható, hogy az értekezlet a résztvevők számára hasznos és eredményes volt, jó alapot biztosítva a további munkához.

A Seveso Szakértői Csoport következő értekezletére várhatóan 2010. május-június hónapban kerülhet sor.

Mellékletek:

1. Résztvevők jegyzéke (1 lap)
2. Napirend (1 lap)
3. Témakörök (2 lap)
4. Javaslatok (4 lap)

Az emlékeztetőt készítette és a résztvevőkkel egyeztetette:

Budapest, 2010. január 12.

Dr. Kátai-Urbán Lajos OKF

Résztevők jegyzéke

1. Dr. Lakatos Péter Logisztikai Egyesület
2. Harmati István Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium
3. Dr. Vass Gyula t. ezredes Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
4. Dr. Kátai-Urbán Lajos pv. alezredes Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
5. Mesics Zoltán t. őrnagy Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
6. Dalnoki Mátyás Sanofi-Aventis Chinoin, Gyógyszergyár
7. Strirling Miklós MOL Nyrt.
8. Németh József Kajári Agrofor Kft.
9. Tormás Rita Rossi Bioful
10. Molnár Istvánné Chemsafe Kft.
11. Fogl Erika Chemsafe Kft.
12. Balog Róbert Richter Gedeon Nyrt.
13. Kalapos Zsolt Richter Gedeon Nyrt.
14. Sógor András Richter Gedeon Nyrt.
15. Gáspárné Bada Magda Mavesz
16. Kiss-Tóth Gábor Trió Transped Kft.
17. Gránásy Péter Shell Gas Kft.
18. Domonkos Ferenc Shell Gas Kft.
19. Szabon Csabáné Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
20. Bognár József Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
21. Barczy Győző Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
22. Dr. Kápolna Ferenc EGIS Gyógyszergyár Nyrt.
23. Bara Ferenc Zoltek Zrt.
24. Csobánczy Gábor Liegl&Dacher Kft.
25. Török András Liegl&Dacher Kft.
26. Klement Tibor Borsodchem Zrt.
27. Demkó Levente Borsodchem Zrt.
28. Stefán Ádám Borsodchem Zrt.
29. Dr. Drozdik Éva Novochem Kft.
30. Kőszegi Gábor Novochem Kft.
31. Szilágyi Eszter Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
32. Bihari Gyula BFJ Műszaki Tanácsadó Bt.
33. Nemes Csaba Borsodchem Zrt.
34. Kis Benedek Kühne+Nagel Kft.
35. Dr. Czákó Sándor CK-Trikolor Kft.
36. Kelemen István CK-Trikolor Kft.
37. Zeher Balázs ADR LOG.Kft.
38. Zelovics László Nitrogénművek Kft.
39. Vámosi Oszkár Imsys Kft.
40. Mayor Gergely ALK LOG.
41. Lacsny Gergely ALK LOG.
42. Dr. Lévai Zoltán Magyar Villamos Művek
43. Farkas József Primagáz Zrt.
44. Dr. Sárosi György Hungária Veszélyesáru Mérnöki Iroda
45. Prof. Dr. Szakál Béla Szent István Egyetem
46. Póta György Agel CBI Kft
47. Andristyák Ambrus Agel CBI Kft.
48. Turcsán Tünde Hungária Veszélyesáru Mérnöki Iroda

NAPIREND

a Seveso Szakértői Csoport 2009. II. félévi Értekezletére
Göd, 2009. november 19-20.

Helyszín: Üdülőszálló és Oktatási Központ, Göd, Kék Duna u. 34. (www. hotelkedunagod.hu)

November 19. csütörtök

Levezető elnök: Harmati István, főv.h Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium

09.30 *Regisztráció*

10.30 **I. Megnyitó**

- Dr. Lakatos Péter, alelnök Logisztikai Egyesület
Seveso és logisztika

10.45 **II. Seveso szabályozás hazai bevezetésének helyzete**

- Dr. Vass Gyula: OKF tájékoztatója a súlyos ipari baleseti szabályozás módosulásáról és bevezetésének helyzetéről
- Barczy Győző: MKEH tájékoztatója – súlyos ipari balesetek megelőzése

Konzultáció

12.00 *Ebédszünet*

Levezető elnök: Dr. Kátai-Urbán Lajos, főv.h OKF

13.00 **III. Ipari baleset-megelőzési munkaértekezlet**

- Bevezető: Dr. Kátai-Urbán Lajos, OKF: Seveso II. Irányelv módosítása
- Üzemeltetői és szakértői észrevételek bemutatása (témakörök listája szerint)

Konzultáció

15.00 *Szünet*

15.30 **III. Ipari baleset-megelőzési munkaértekezlet - folytatás**

- Üzemeltetői és szakértői észrevételek bemutatása (témakörök listája szerint)
- hatósági és szakhatósági állásfoglalások (hozzászólások)

Konzultáció

17.00 *Napi program vége*

18.00 *Vacsora*

November 20. péntek

Levezető elnök: Dr. Sárosi György, Logisztikai Egyesület

09.00 **IV. Ipari baleset-megelőzési továbbképzés**

Hatósági és szakhatósági állásfoglalások, üzemeltetői és szakértői kérdések megvitatása, tapasztalatok és szabályozási javaslatok áttekintése

- Szilágyi Eszter, OKF: GHS és a Seveso II. Irányelv I. sz. melléklete- EU Hatástanulmány előzetes eredményeinek ismertetése
- Üzemeltetői és szakértői észrevételek bemutatása (témakörök listája szerint)

Konzultáció

10.15 *Szünet*

10.30 **IV. Ipari baleset-megelőzési továbbképzés (folytatás)**

- Üzemeltetői és szakértői észrevételek bemutatása (témakörök listája szerint)

Konzultáció

11.30 **V. A program zárása és a tapasztalatok összegzése**

Dr. Vass Gyula OKF

12.00 *Ebédszünet*

13.00 *A munkaértekezlet és továbbképzés vége*

TÉMAKÖRÖK

a Seveso Szakértői Csoport 2009. II. félévi Értekezletére
Göd, 2009. november 19-20.

NOVEMBER 19. CSÜTÖRTÖK

Jogi szabályozást érintő kérdések (javaslatok) megtárgyalása, hatósági és szakhatósági tájékoztatók

1. OKF Dr. Kátai-Urbán Lajos

Seveso II. Irányelv módosítása (külön előadás szerint)

2. MAVESZ MAGYOSZ

Szakhatósági szerepkör törlése, a feladatok áthelyezése az OKF-hez

Agócs Bertalan: Total Hungaria kft. PB Gázipari Szövetség nevében

Mikortól vonják össze a szakhatóság és hatóság munkáját egy szervezetbe, hogyan fog működni az új rendszer?

3. MAVESZ MAGYOSZ

Seveso Irányelv módosítása

4. MAVESZ MAGYOSZ

Alsó és felső küszöbös üzemek

5. Agócs Bertalan: Total Hungaria kft. PB Gázipari Szövetség nevében

Kapunk-e hamarosan OKF iránymutatást, kézikönyvet arról, hogy **hogyan kell megújítani a biztonsági jelentéseket az ötéves ciklus lejárta után?**

6. MAVESZ MAGYOSZ

A súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló jogszabályi változásokból fakadó, szakmailag indokolatlan szigorítások hatásának enyhítése.

- veszélyes tevékenység ismételt folytatása
- biztonságra kiható lényeges változás (létesítmény, tároló berendezés, technológia, veszélyes anyag)

7. MAVESZ MAGYOSZ

Integrált hatósági szemlélet érvényesítése a SEVESO követelmények értékelésénél.

8. MAVESZ MAGYOSZ

Az éves/kétéves hatósági/szakhatósági ellenőrzés ésszerűsítése

9. Dr. Sárosi György Logisztikai Egyesület képviselőjében

Logisztikai raktárbázisok szabályozása

A vegyi anyagokkal foglalkozó logisztikai raktárbázisok egyik rendeltetése csökkenteni a termelő üzemekben jelen levő veszélyes anyagok mennyiségét és így azok kockázatát.

Nem érthető tehát hogy, miért szigorúbbak az ilyen kockázatsökkentő bázisokkal szembeni elvárások, és miért nincs összhang a követelmények és a veszélyek között.

Az elvárások területén különbségek találhatók továbbá az új és a meglévő bázisok között is.

Kérdés: számíthatunk-e a szabályozási viszonyok átláthatóságának növelésére és egységesítésére, fontosabb követelmények jogszabályi rögzítésére?

NOVEMBER 20. PÉNTEK

Szabályozás módszertani kérdéseinek egyeztetése, hatósági és szakhatósági tájékoztatók

1. OKF Szilágyi Eszter

GHS és a Seveso II. Irányelv I. sz. melléklete - EU Hatástanulmány előzetes eredményeinek ismertetése (Külön előadás szerint)

2. MAVESZ MAGYOSZ

Hatósági közreműködés a kockázati görbék és a területfejlesztési zónák meghatározásában

3. MAVESZ MAGYOSZ

Hatósági ellenőrzés

4. Dr. Sárosi György Logisztikai Egyesület nevében

Mikor vizsgálják felül az illetékesek az OKF honlapján lévő **logisztikai raktárbázisokkal kapcsolatos állásfoglalást**, így a jelentős módosításra (bővítésre), az átlagos összegképletre, vagy pl.: a "warehouse modell" alkalmazására vonatkozó állásfoglalás mikor várható?

5. Prof. Dr. Szakál Béla, Szent István Egyetem

Raktárbázisokhoz tartozóan a hatósági ellenőrzés rendje és tartalma.

Mit kell prezentálnia az üzemeltetőnek az OKF felé?

6. Kelemen István CK Triolor Kft.

Aeroszolos termék raktárak:

- aeroszolos termékek heteroatom tartalmára vonatkozó adatok elfogadhatósága és figyelembevétele a biztonsági dokumentációban (csak termékcsoport szintű információk állnak rendelkezésre).

- a raktárban annak ellenére nem azonosítható súlyos baleset, hogy a jelenlévő veszélyes anyagok összegzett mennyisége akár küszöb értéket meghaladó is lehet. Ebben a kérdésben hatósági-üzemeltetői konszenzus kialakítása kedvező lenne.

7. Dr. Czákó Sándor CK Triolor Kft.

Raktárbázisok esetén az anyagleltár mennyiségi növekedésének aspektusai. A mennyiségi növekedés nem minden esetben jelenti közvetlenül a kockázat növekedését, mivel az eléggő anyag csak töredéke a raktárban tárolt anyagmennyiségnek.

8. Dr. Sárosi György Logisztikai Egyesület nevében

Mi a helyzet Kosmos állásfoglalással?

Kozmetikai és háztartási vegyipari termékek esetében nem rendelkezünk biztonsági adatlappal. Elégséges-e ebben az esetben a veszély jelzés alapján azonosítani a termékeket.

Összeállította a beérkezett javaslatok alapján:

Bp. 2009. november 18.

Dr. Kátai-Urbán Lajos OKF

SEVESO tanácskozáson felvetendő témák Göd 2009, november 19-20

1.) Szakhatósági szerepkör törlése, a feladatok áthelyezése az OKF-hez.

Indoklás:

A magyar vállalkozások lényegesen bürokratikusabb rendszerben kénytelenek működni, mint versenytársaik. Jól demonstrálja ezt a világbank üzleti környezetre vonatkozó adatai is. Egy raktár felépítéséhez szükséges engedélyek, hozzájárulások beszerzéséhez

- Magyarországon 31 eljárást kell lefolytatni, míg az OECD országok átlaga ennek kevesebb, mint a fele:15,1.
- Az eljárások lefolytatásához szükséges idő hazánkban 204 nap, míg az OECD referencia érték 157 nap.

Ahhoz, hogy a magyar gazdaság versenyképes legyen, a bürokrácia csökkentése szükségszerű. Felül kell vizsgálni a hatósági eljárásokat, a feleslegeseket meg kell szüntetni, ahol lehetséges, ott célszerű összevonni. A szakhatósági közreműködés racionalizálása és csökkentése szintén elkerülhetetlen. Azt a szakhatósági tevékenységet meg kell szüntetni, amit az eljáró hatóság át tud venni.

A hatósági eljárások átláthatósága és a párhuzamosságok megszüntetése, valamint a hatékonyság növelése érdekében kívánatos lenne az egységes ipari felügyelet kialakítása. Ez egy lépésben túl nagy átalakítást jelentene, ezért apránként kell a szükséges ésszerűsítéseket megtenni.

A súlyos ipari balesetek megelőzéséről szóló jogszabályokban megfogalmazott követelmények mára jórészt teljesültek, a szakhatósági feladatokat ellátó szervezet nem önálló hatósági tevékenységére támaszkodva segíti az eljáró hatóság döntését. A szakhatósági tevékenységet a hatóság is el tudja látni, így az ésszerűsítés csak előnyökkel járhat, és szakmai akadálya nincs. A szakhatósági szerep hatósághoz való áthelyezésével pl. az engedélyezési idő 90 nappal rövidebb lenne.

A javaslat tehát nem valami, és főleg nem valaki ellen, hanem valamiért, nevezetesen a magyar vállalkozások versenyképességének növelésért született egy olyan időszakban, amikor a magyar vegyipar termelése 30 %-kal esett vissza.

Az elmúlt évek szakhatósági gyakorlatával kapcsolatban gyakran merültek fel szakmai kifogások is, melyeken változtatni szükséges. A szakhatósági tevékenység nem ösztönözte az érintett vállalkozásokat a biztonsági színvonaluk növelésére. A súlyos balesetek bekövetkezési frekvenciáját a dogmaként kezelt holland CPR kiadványokban leírtak alapján határozták meg, azoknál kedvezőbb értéket nem lehetett figyelembe venni, hiába alkalmazott az üzemeltető - jelentős többlet költséggel - a legkorszerűbb gyártási eljárással készült berendezéseket, magas színvonalú irányítástechnikát. Tehát akkor is a Trabant baleseti bekövetkezési frekvenciájával kellett számolni, ha nekünk már a sokkal komolyabb műszaki megoldásokat biztosító Mercédészünk volt. Az esetek jelentős részében nem életszerű baleseti forgatókönyveket kellett figyelembe venni. Emiatt a bekövetkező súlyos balesetek hatásainak csökkentésére olyan irreális védekezési intézkedéseket kellett finanszírozni, amelyek költségigénye magas. Miért érné meg akkor az üzemeltetőknek korszerű berendezéseket vásárolni, ha az nem mentesíti őket további indokolatlan kiadásoktól?

2.) **A súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló jogszabályi változásokból fakadó, szakmailag indokolatlan szigorítások hatásának enyhítése.**

Az OKF-től kapott tájékoztatás szerint a törvény és a kormányrendelet módosítása nem szakmai megfontolásból, hanem jogpolitikai elvek mentén zajlott. Az ok a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény módosítása és a belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelv átvétele. Nem volt szándék a szigorítás, így közös cél, hogy a gyakorlatban azt elkerüljük. Ennek érdekében a javasolt teendők:

- A módosítás értelmében a korábbi bejelentési kötelezettség helyett a jövőben kérelmet kell benyújtani a veszélyes tevékenység ismételt folytatása esetén.

A vegyipar javasolja, hogy az üzemeltetőnek csak akkor kelljen kérelmet benyújtani, ha az üzemállás az egy évet meghaladta és az újraindításkor a biztonsági paraméterek lényegesen kedvezőtlenebbek a leállás előtti biztonsági jelentésben vagy biztonsági elemzésben szereplőknél.

- A módosítás értelmében a korábbi bejelentési kötelezettség helyett a jövőben kérelmet kell benyújtani, ha a veszélyes létesítmény, tároló berendezés vagy a technológiai eljárás vagy az alkalmazott veszélyes anyagok jellege vagy fizikai tulajdonsága a biztonságra kihatóan lényegesen megváltozik.

A vegyipar javasolja, hogy az üzemeltetőnek csak akkor kelljen engedélykérelmet benyújtania, ha a létesítményt, a tároló berendezést, a technológiát vagy az alkalmazott veszélyes anyagokat érintően bekövetkezett változtatás lényegesen negatív hatással van a biztonságra. Azt, hogy a változások biztonságra gyakorolt hatása lényeges-e, vagy sem az üzemeltetői felelősség jegyében neki kell eldönteni.

Egységes kritériumokat hozzárendelni nem lehet, mert anyag- és technológia függő.

3.) **Alsó és felső küszöbös üzemek**

A magyar vállalkozások versenyképességének megőrzése érdekében alsó küszöbös üzemekkel szembeni követelményeket csökkenteni szükséges. Az ne legyen szigorúbb, mint a hatályos EU irányelvben megfogalmazott elvárás. Legyen tekintettel arra, hogy többnyire kis- és közepes vállalkozásokról van szó, melyeknek teherbíró képessége csekély. A tevékenységgel járó veszély is jóval kisebb, mint a felső küszöbös létesítményeké. **Ezért a vegyipar javasolja, hogy a munkavédelmi és a kémiai biztonsági törvény előírásai alapján végzett kockázatbecslésekre és kockázatkezelő intézkedések alapján kellene meghatározni a vállalkozás súlyos baleset megelőzéssel kapcsolatos biztonság politikáját, biztonságirányítási rendszerét és kialakítani belső illetve külső védelmi tervét.**

4.) **Hatósági közreműködés a kockázati görbék és a területfejlesztési zónák meghatározásában**

Szükségesnek tartjuk egy olyan hatósági eljárás kialakítását, amelyben a Hatóság a rendelkezésére álló kockázattertelő szoftver segítségével az üzemeltetők adatszolgáltatása alapján állapítja meg a kockázati görbéket és a területfejlesztési zónákat. A biztonsági elemzés és a biztonsági jelentés készítése tehát a Hatóság közreműködésével történne, amennyiben az üzemeltető ezt igényli. Ez az eljárás európai gyakorlatban nem ismeretlen, és lényegesen megkönnyítené a dokumentáció összeállítását, a hatósági ellenőrzési folyamatokat, és nem utolsósorban csökkentené az üzemeltetők SEVESO-val kapcsolatos költségeit.

5.) **Hatósági ellenőrzés**

A biztonságirányítási rendszer ellenőrzésekor a hatóság vegye figyelembe, hogy az üzemeltető független külső auditor által ellenőrzött és jóváhagyott rendszert működtet-e vagy sem. **A hatóság fogadja el a külső auditor ellenőrzését, és csak ennek meglétét, illetve az abban foglalt hiányosságok pótlását ellenőrizzé.** Természetesen ahol nem ilyen biztonságirányítási rendszer működik, ott a hatóság végzi az ellenőrzést.

Javasoljuk, hogy a hatósági ellenőrzések egy, az iparral közösen kialakítandó kérdés lista mentén történjenek. Előnye, hogy az ipari szereplők fel tudnak készülni az ellenőrzésre és nagyobb hatásokkal teljesítik a jogszabályi követelményeket.

6.) **SEVESO irányelv módosítása**

A Bizottság dolgozik a SEVESO irányelv módosításán. A módosítás előkészítésére készültek tanulmányok. Számtalan felvetésről hallottunk már, melyek közül néhányat az ipar kifejezetten károsnak tartana.

A SEVESO irányelv a súlyos ipari balesetek megelőzésére született, ennek megfelelően azokra a tevékenységekre koncentrál, amelyek képesek súlyos balesetet kiváltani. Az erőforrások szétforgácsolásához vezetne, így kontra produktív lenne, ha a Közösség szintjén megjelenő egyes törekvéseknek engedve, az irányelv hatályát indokolatlanul kiterjesztenék.

Ezért a vegyipar javasolja, hogy a SEVESO tanácskozás vitassa meg, és hozzon elvi állásfoglalást a következő témákban:

- Amennyiben a tagállami viták során felvetődne, úgy **Magyarország ne támogassa, hogy a kritikus infrastruktúrák elleni védekezéshez tartozó biztonsági kérdésekkel – bűncselekmények, terrorcselekmények, fegyveres konfliktusok, természeti katasztrófák, stb. - a SEVESO irányelv foglalkozzon.** Ezt önálló, már meglévő jogszabályokkal kell kezelni.
- Magyarország támogatja azt a széles körben elfogadott elvet, **hogy a GHS és a SEVESO irányelv harmonizációja során az irányelv alkalmazási területe ne bővüljön.** Csak olyan gyakorlati megoldásokat fogad el, amely megfelel ennek az elvnek.
Kérjük, hogy a hatóság tájékoztassa az ipar szereplőit a GHS-SEVESO munkacsoportban zajló munkáról, és aktívan vegyen részt az előzőekben megfogalmazott elvek érvényesülésében.
- Magyarország támogatja annak az elvnek a megerősítését, hogy vannak az alsó és a felső küszöbű létesítmények, melyekhez eltérő követelményeket rendel az irányelv. **Ne támogassa, hogy a felső küszöbű létesítményekre vonatkozó követelményeket kiterjesszék az alsó küszöbűekre is.** Az alsó küszöbös létesítmények többnyire kis- és közepes vállalkozások, melyek túlélési esélyeit alaposan megnehezítené az adminisztrációs terhek indokolatlan növelése.

Budapest, 2009. november 11.

Gáspárné Bada Magda

KIEGÉSZÍTŐ KÉRDÉSEK – beillesztve e-mail üzenet alapján

7. Integrált hatósági szemlélet érvényesítése a SEVESO követelmények értékelésénél.

A kazánbiztonsági, tűzvédelmi, környezetvédelmi, kémiai biztonsági vagy más szakterület hatáskörébe tartozó kérdések értékelését nem kellene átvennie a szakhatóságnak, hiszen azok megítélése sokkal megalapozottabban történhet azon hatóságok által, melyek ezekért a területekért felelősek. Ez azt jelenti a gyakorlatban, hogy ha egy létesítmény megkapta pl. az egységes környezethasználati engedélyét, akkor a környezetvédelmi témák ne jelentsék a SEVESO vizsgálatának tárgyát, hanem azt fogadja el a szakhatóság és a hatóság. Legfeljebb azt ellenőrizze, hogy valóban megvannak-e ezek az engedélyek.

Ugyanez igaz a biztonsági irányítási rendszer vizsgálatára is.

Kérjük ezen elvek érvényesítését a kockázat elemzés területén, még akkor is, ha ez azt jelenti, hogy a mennyiségi kockázatelemzést minőségi kockázatelemzésre kell cserélni.

Kérjük, hogy nyolc év tapasztalatai alapján készüljön el végre egy olyan hazai kockázatelemzési útmutató, mely lépésről, lépésre megadja a felhasználónak, mit kell tenni a ahhoz, hogy a szakhatóság elfogadja a kockázatelemzését. Ezt nem kell kötelezővé tenni, de garantálni kell, hogy aki e szerint jár el, annak a kockázatbecslését kikötés nélkül elfogadják. El kellene érni, hogy jól felkészült biztonságtechnikai szakemberek - külső segítség nélkül is - el tudják készíteni a SEVESO követelményeinek megfelelő dokumentációt, hiszen a vállalkozások versenyképességét erősíteni szükséges.

8. Az éves/kétéves hatósági/szakhatósági ellenőrzés ésszerűsítése

A magyar Seveso szabályozás nem tartalmazza hatósági/szakhatósági ellenőrzés részletes tartalmát. Javasoljuk ennek közös kidolgozását. Az ellenőrzés valóban csak azokra a területekre terjedjen ki, melyet az irányelv megkövetel, és itt is maximálisan támaszkodni kell az integrált hatósági ellenőrzésekre, tehát amit más hatóság ellenőriz, azt a SEVESO hatóság/szakhatóság ne ellenőrizze.